

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3470/2022. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.635.077/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselő nélkül eljáró indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz a Kúria Pfv.I.20.229/2021/2. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.635.077/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Kérelmüket az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek sérelmére alapították.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok alapján az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló előzményi ügy lényegét az alábbiak szerint foglalta össze.
- [4] Az eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint az alapügy felperese mint pénzügyi szolgáltató elkészítette az indítványozókkal kötött deviza alapú kölcsönszerződés vonatkozásában a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: elszámolási tv.) szerinti elszámolását, és erről a 2015. április 10. napján kelt értesítő levélben tájékoztatta az indítványozókat. Az indítványozók az elszámolást nem fogadták el és 2015. május 21. napján panasszal fordultak a pénzügyi szolgáltatóhoz. A szolgáltató a panaszra nem adott helyt, ezt követően az indítványozók mint kérelmezők 2015. augusztus 7. napján a Pénzügyi Békéltető Testülethez (a továbbiakban: PBT) fordultak.
- [5] A PBT a 2017. augusztus 22. napján kelt H-PBT-H-159/2017. számú határozatával kötelezte a pénzügyi szolgáltatót új elszámolólevél és a hiteltörténeti kimutatás, valamint részletes elszámolás (együttesen: új elszámolás) készítésére, és a módosított elszámolás végrehajtására a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül. A határozat rendelkező része szerint az új elszámolás elkészítése során a pénzügyi szolgáltató az egyes kimutatásokban kizárólag olyan, következetesen kimutatott helyes adatokat tüntethet fel, melyek az üggyel összefüggő gazdasági-pénzügyi eseményekkel, valamint egymással összhangban állnak. A határozat értelmében a pénzügyi szolgáltató az új elszámolást abban az esetben is köteles volt elkészíteni, ha az adatok pontosítása nem eredményezi az elszámolás végeredményének, a tisztességtelenül felszámított összeg mértékének a változását. Amennyiben az adatok pontosítása a tisztességtelenül felszámított összeg növekedését eredményezné, a PBT kötelezte a pénzügyi szolgáltatót a fogyasztói túlfizetés többlet összegének az elszámolás fordulónapjától a kifizetés napjáig számított, jegybanki alapkamattal növelt összegben történő megfizetésére a kérelmező számára. Rögzítette, hogy a pénzügyi szolgáltató csatoljon az új elszámoláshoz tájékoztatót az elszámolás során felhasznált adatokról és számításokról, továbbá az új elszámolást lássa el aktuális keltezéssel.
- [6] A PBT határozatban foglalt kötelezettség végrehajtására az indítványozók végrehajtás elrendelése iránti kérelmet terjesztettek elő a pénzügyi szolgáltatóval mint kötelezettel szemben. Az egyik indítványozó kérelmére a Pesti Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) 0101-11.Vh.9894/2017/4. számon bocsátott ki végrehajtási záradékot, amely alapján a Bihari és Társa Végrehajtói Iroda előtt 0464.V.0419/2018. ügyszámon indult végrehajtási eljárás. A másik indítványozó kérelmére a PKKB 0101-11.Vh.588/2018/4. számon bocsátott ki végrehajtási záradékot, az alapján dr. Makovics János Végrehajtói Irodája előtt indult végrehajtási eljárás 0204.V.0699/2018. ügyszámon. A pénzügyi szolgáltató az általa elkészített új elszámolást (elszámolólevél, hiteltörténeti kimutatás és részletes elszámolás) a 2018. november 8. napján kelt elszámolólevéllel az alperesek részére megküldte, akik a teljesítést nem ismerték el.

- [7] A pénzügyi szolgáltató a PKKB előtt előterjesztett keresetében a végrehajtási eljárás(ok) megszüntetését kérte a kötelezettség teljesítésére hivatkozással. Előadta, hogy az alperesek részére a PBT határozatában számára előírt iratokat megküldte, ezzel a végrehajtandó határozatnak eleget tett. A kérelem jogalapjául a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 528. § (2) bekezdés *b*) pontjára, az 529. §-ára, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:2. § (3) bekezdésére, és a 6:3. § (2) bekezdés *a*) pontjára hivatkozott. Az indítványozók a módosított ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték. Vitatták, hogy a pénzügyi szolgáltató az új elszámolásban teljeskörűen eleget tett volna a PBT határozatában foglaltaknak; annak egyes tartalmi hiányosságai és hibái szerintük sértették a következetesen kimutatott, helyes adatok szerinti tartalomra vonatkozó előírásokat; illetve hivatkoztak arra is, hogy a felperes pénzügyi szolgáltató elszámolása az MNB rendeleteknek, a szerződésnek és jogszabályoknak sem felel meg; továbbá részletesen levezetett (összegszerű) felsorolással részleteiben is kifogásolták az új elszámolás szerintük megállapítható tartalmi hiányosságait is.
- [8] Az elsőfokú bíróság a végrehajtás megszüntetése iránti felperesi keresetnek helyt adott, a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a támadott ítéletében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartotta. A másodfokú bíróság ennek során a Pp.-nek a felülbírálat terjedelmére vonatkozó előírásaira hivatkozással a törvényi keretek között elbírálva az indítványozók fellebbezését megállapította, hogy az indítványozók által sérelmezett – és az eljáró bíró szerintük fennállt elfogultságát alátámasztó – pervezetési döntések (a felperes kérelmére zárt tárgyalás elrendelése, valamint a perfelvétel során a felperes számára a tárgyaláson bemutatott nagy terjedelmű irat határidőben való becsatolásának engedélyezése) az elsőfokú ítélet megváltoztatásához nem vezethettek. Utóbbi kapcsán rögzítette, hogy „a felek tárgyaláshoz való joga nem sérült; az pedig, hogy az eljáró bíró pervezetésében megnyilvánuló elfogultság kép- és hangfelvétellel történő bizonyításának lehetőségétől az alperesek eslestek, szintén nem érinti a kereset mikénti elbírálását. Az elfogultságra történő hivatkozás elbírálásra került; az eljáró bíróval szembeni kizárási kérelem megtagadása a másodfokú eljárásban nem felülbíráható; ilyen tájékoztatást a fellebbezésben hivatkozott I.Pk.220.032/2020/1. számú végzés sem tartalmaz”. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta elsődlegesen azt a kérdést, hogy a pénzügyi szolgáltató az új elszámolás elkészítésével és az indítványozók részére történő megküldésével a PBT határozatában foglalt kötelezettségének eleget tett-e; a tájékoztatást a hiteltörténeti kimutatással összefüggésben megadta-e. Ennek kapcsán megállapította, hogy helytállóan mutatott rá a PKKB az elszámolás teljessége és hibátlansága körében arra, hogy ezen kérdésekben történő állásfoglalás nem végrehajtás megszüntetése tárgyában folyamatban lévő per tárgya, hanem – az indítványozók panaszeljárást követően – a PBT hatáskörébe tartozó kérdés volna, amellyel szemben a vonatkozó törvényi előírások értelmében esetlegesen külön, nemperes eljárásban van lehetőség fellépni. Ezzel összefüggésben utalt arra is, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján megállapíthatóan ilyen eljárás a másodfokú eljárás alatt folyamatban is volt.
- [9] Az indítványozók sérelmezték a felperes pénzintézet és az elsőfokú bíróság azzal kapcsolatos álláspontját is, hogy a PBT határozatának mely részei tartalmazzak konkrét, annak végrehajtása megítélése szempontjából nélkülözhetetlen, a pénzintézet számára – számon is kérhető – kötelezést. Megítélésük szerint hibás az a megközelítés, amely a PBT határozata tekintetében különbséget tesz a rendelkező részben és az indokolásban írtak között; álláspontjuk szerint ugyanis a PBT határozatát egységes egésznek kellett volna tekinteni, amelynek minden előírása kötelező az új elszámolás szempontjából függetlenül attól, hogy az a rendelkező részben, vagy az indokolásban jelent-e meg. A támadott ítéletében a bíróság – amellet, hogy ezt az indítványozói álláspontot teljes egészében nem tette magáévá – kitért arra is, hogy az indítványozók által a PBT határozat indokolásból megjelölt konkrét szövegrészek elhelyezésüktől függetlenül sem értelmezhetőek a pénzügyi szolgáltató számára kötelezést tartalmazó rendelkezésekként.
- [10] Az indítványozók a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, ezt azonban a Kúria a Pp. 407. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján – amely szerint a Pp. XL. fejezetében meghatározott végrehajtási perekben nincs helye felülvizsgálatnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta – visszautasította.
- [11] Az indítványozók ezt követően terjesztettek elő alkotmányjogi panaszt a Kúria végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék ítélete ellen. Többször kiegészített indítványukban részletesen felidéztek a felülvizsgálati kérelmükben is előadott érvelésüket, az Alkotmánybíróságnak a tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatos gyakorlatának lényegesebb megállapításait, illetve az Európai Unió jogának és joggyakorlatának ezen alapvető jogokra gyakorolt hatásával összefüggő egyes szakirodalmi hivatkozások főbb tételeit. Ezek rögzítése mellett kifejtették, hogy ügyükben az eljáró bíróságok valójában „formális eljárást”

folytattak le; ügyükben a lényeges kérdéseket nem a szükséges alapossggal vizsgálták; a vonatkozó jogszabályokat tévesen, nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték, amikor a PBT határozatát szerintük jogszerűtlenül választották rendelkező és indokolási részre a jogértelmezésük során; döntésüket nem indokolták meg kellően; illetve figyelmen kívül hagyták, hogy ügyükben (elsőfokon) álláspontjuk szerint a bíróság nem tett eleget a pártatlanság követelményének sem. Utaltak rá, hogy a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás lehetőségének – csakúgy, mint az Alkotmánybíróság eljárásának – fontos jogvédelmi és garanciális szerepe van, mivel álláspontjuk szerint ezek léte biztosít kellő visszatartó erőt az alsóbb fokú bíróságok eljárása során azzal szemben, hogy azok az eléjük kerülő jogkérdéseket felületesen, a kellő felkészülés és elmélyülés nélkül bírálják el. Ezért különös – az eljárás tisztességességére is kiható – jelentősége van annak, hogy a Pp. 407. § (2) bekezdés b) pontja kizárja az ilyen típusú ügyekben a felülvizsgálat lehetőségét.

- [12] Mindezek együttesen az indítvány szerint olyan eredményre vezetnek, amely miatt az ügyükben hozott bírósági döntések – az Alaptörvény M) cikkében, R) cikkében, XXV. cikkében és 28. cikkében foglaltakra is tekintettel – a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése rendelkezéseinek sérelmét eredményezték. Eredetileg benyújtott alkotmányjogi panaszukban az indítványozók az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérték a Kúria végzésének megsemmisítését is, és annak megállapítását, hogy a Pp. 407. § (2) bekezdés b) pontja sérti a jogorvoslathoz való jogot, ezt a kérelmüket azonban az Alkotmánybíróság főtítkárának hiánypótlásra felhívó levelében foglalt tájékoztatásra és az Alkotmánybíróság azon következetes gyakorlatára tekintettel, melynek értelmében a jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik, így az nem terjed ki a felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat biztosítására, nem kívánták fenntartani, csak az Abtv. 27. §-a szerinti panaszéletemet; nevesítetten azt is már csak a másodfokú ítélet vonatkozásában (a határidők megtartása tekintetében azonban továbbra is a Kúria végzésére hivatkozva).
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerint folytatott eljárásában mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételeit vizsgálja. Ennek során megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek [Abtv. 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés a)–f) pont] az alábbiak szerint részletezett egyes okokból nem felel meg.
- [14] A bíróság tájékoztatása szerint a másodfokú ítéletet 2020. október 10. napján, a Kúria végzését 2021. május 20. napján vette át az indítványozók jogi képviselője. Az indítványozók az alkotmányjogi panaszt 2021. június 28. napján – az eredeti indítványukban még támadott kúriai végzés kézbesítésének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben terjesztették elő. Az alkotmányjogi panasz megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 27. §-a; továbbá az eredeti beadványban a Kúria végzése kapcsán még az Abtv. 26. § (1) bekezdése is]; és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése]. Az indítvány kifejezett kérelmet fogalmaz meg a támadott bírói döntés(ek) – a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.635.077/2020/6. számú ítélete és (eredetileg) a Kúria Pfv.I.20.229/2021/2. számú végzése – alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére is.
- [15] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a fentiekén kívül más alaptörvényi hivatkozásokat is említ; ezek közül az Alaptörvény M) cikkében, R) cikkében és 28. cikkében foglaltakra nézve – melyek egyébként sem tartalmazznak alaptörvényben rögzített jogot, és amelyekre ezért alkotmányjogi panasz sem alapítható – csakúgy, mint a XXV. cikk sérelmére tekintettel az indítványozók nem kérték a támadott döntések alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését, illetve azok sérelme kapcsán alkotmányjogilag értékelhető érvelést sem terjesztettek elő. A XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joggal kapcsolatos indítványozói érvelések tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy azok a támadott törvényszéki döntés vonatkozásában az indítvány értelmezésében valójában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog indítványozók által megállapíthatónak vélt sérelmével összefüggésben hoznak fel (további) érveket; önállóan a jogorvoslati jog sérelme tekintetében azonban szintén nem tekinthetőek alkotmányjogilag értékelhető indokolásnak. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványozók által előadott ezen érveket is kizárólag a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmével összefüggésben álló indokolásnak tekinthette.
- [16] Az indítványozók az Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívásában kapott tájékoztatás alapulvételével úgy nyilatkoztak, hogy a Kúria támadott végzésével szemben előterjesztett, az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított indítványi elemet nem kívánják fenntartani, így ennek tekintetében az Alkotmánybíróságnak nem kellett állást foglalnia.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította ugyanakkor, hogy a Kúria az említett végzésében a felülvizsgálati kérelmet nem mérlegelési jogkörében eljárva, hanem törvény kötelező előírása alapján utasította vissza. Az Alkotmány-

bíróság gyakorlata szerint a Kúria felülvizsgálati kérelmet visszautasító végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül (ezért is támadható önállóan alkotmányjogi panasszal). Ez viszont egyben azt is jelenti, hogy a jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, az alapügy érdemében hozott döntésnek a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.635.077/2020/6. számú ítélete tekinthető {hasonlóan például: 3369/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [12]; 3063/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [15]}.

- [18] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozók jogi képviselője a Fővárosi Törvényszék ítéletét 2020. október 10. napján vette át. Mivel az alkotmányjogi panasz 2021. június 28. napján került benyújtásra, továbbá tekintettel arra, hogy a Kúria az említett végzésében a felülvizsgálati kérelmet nem mérlegelési jogkörében eljárva, hanem annak törvényen alapuló kizártsága okán utasította vissza, az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz elbírálhatósága szempontjából külön kellett vizsgálnia a Fővárosi törvényszék ítéletével összefüggésben az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartását. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a Fővárosi Törvényszék támadott ítéletével szemben elkésettnek minősül; ennek megfelelően az indítványozóknak a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.635.077/2020/6. számú ítéletével kapcsolatos érveit jelen eljárásában érdemben nem bírálhatta el {hasonlóan például: 3063/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság az indítvány kapcsán az alábbiakat állapította meg.
- [20] 4.1. Amint azt az indítványozók is felidéztek, az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja, ugyanakkor – hatáskör hiányában – nem bocsátkozik szakjogi kérdések ismételt felülbírálatába.
- [21] A jelen ügyben az indítványozóknak az új elszámolás tartalmi megfelelősége kapcsán, illetve abban a tekintetben előadott érvei, hogy az elszámolás a PBT határozatában foglalt kötelezésnek eleget tesz-e és emiatt megalapozza-e az ezzel összefüggésben indított végrehajtás megszüntetését, szakjogi, a tényállás megállapításán, a rendelkezésre álló bizonyítékok beszerzésén és értékelésén alapuló, jogértelmezést igénylő kérdéseknek minősülnek; ezekben az eljáró bíróságok a döntéseik kialakítása során állást is foglaltak. Az indítványozók ezzel kapcsolatban előadott érvei valójában az eljáró bíróságok ezen szakjogi kérdés(ek)ben történő állásfoglalásának felülbírálatára irányulnak. Mivel azonban ezek eldöntése a vonatkozó jogszabályok alapján a bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság e kérdések (ismételt) elbírálására egyébként sem rendelkezik hatáskörrel.
- [22] Az eljáró bíróságok a döntéseik meghozatala során nem hagyták figyelmen kívül az ügy esetleges alapjogi vonatkozásait [sőt, az elsőfokú bíróság állítólagos elfogultságával kapcsolatos (külön) bírósági döntésre utalás, illetve a kifogásolt pervezetési döntések alapjogi szempontokat is értékelő mérlegelése kapcsán külön ki is tértek a tisztességes eljáráshoz való jog indítványozók által már a perben is hivatkozott sérelmére], az alkalmazott jogszabályok értelmezése során az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos értelmezési tartományát sértő megállapításokat nem tettek. Utaltak rá, hogy az elszámolás tartalmi vitatása esetén az elszámolási törvény 18–29. §-ai alapján, nem pedig a jelen per szabályai szerint folyik az eljárás; a bíróságok által a jelen ügyben folytatott perben a törvény által külön eljárásra utalt kérdések eldöntésére nincs lehetőség; továbbá, hogy az indítványozók által kifogásolt elszámolás kapcsán ilyen eljárás megindítására a per folyamatban léte alatt sor is került.
- [23] Mindezek miatt az azzal kapcsolatos érvek, hogy az eljáró bíróságok valójában „formális eljárást” folytattak volna le és bizonyos, az ügy érdemi eldöntése szempontjából fontos – legalábbis az indítványozók által ügydöntő jelentőségűnek tartott – kérdéseket nem a szükséges alapossággal vizsgálták meg; hogy helytállóan értékelték-e a PBT határozatából egyes, az indítványozók által hivatkozott rendelkezéseket [úgy azok tartalmára, mint kötelező erejére, illetve a PBT döntésén belüli elhelyezkedésének (rendelező rész/indokolás) jogi jelentőségére vonatkozóan] mint szakjogi kérdések akkor sem képezhettek volna az Alkotmánybíróság vizsgálatának tárgyát, ha az ezen érveket tartalmazó indítványi elem nem minősül elkésettnek.
- [24] Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe,

amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.

- [25] 4.2. Jelen ügyben továbbá az eljáró bíróságok a döntéseik indokolásában (a perben előterjesztett kérelmekben és ellenkérelmekben foglaltak alapján) azonosították az álláspontjuk szerint a jelen ügy kapcsán vizsgálandó legfontosabb kérdéseket is; és a döntés mikénti kialakítása szempontjából releváns szempontokat – figyelemmel az adott fokú és tárgyú bírósági eljárásra vonatkozó törvényi keretekre is – vizsgálat tárgyává tették. Számot adtak döntésük indokairól, valamint a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök mikénti értékeléséről, ahogyan az indítványozók által az eljárások során felhozott egyes érvek esetleges mellőzésének indokairól is.
- [26] Ezért a jelen ügyben vizsgálni kért bírósági döntések kapcsán nem volt feltárható olyan, az alkotmányosság szintjére felérő indokolási hiányosság sem, amely az Alkotmánybíróság beavatkozását, és a támadott döntés(ek) alaptörvény-ellenessége megállapításának és megsemmisítésének szükségességét megalapozottan felvethették volna. A bíróságok indokolási kötelezettségéből ugyanis nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]; 3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]}. „Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának nem minden egyes részletre, hanem az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie” {lásd 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31], megerősítette pl. 18/2018. (VI. 12.) AB határozat}.
- [27] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, tévesnek, vagy éppen hiányosnak, és ezekből kifolyólag magára nézve sérelmesnek tartja, a fentebb idézett állandó gyakorlat szerint nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek.
- [28] 4.3. Végezetül, azon érveléssel összefüggésben, amelyet az indítványozók eredetileg a későbbiekben visszavont Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított panaszelem kapcsán fejtettek ki, de amelyre a továbbiakban is fenntartott, alapvetően a Fővárosi Törvényszék döntését kifogásoló panaszelemben a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatos indokolásukban is utaltak a későbbiekben, szükséges rámutatni az alábbiakra is.
- [29] Amint azt a kiegészített indítványukban az indítványozók maguk is rögzítették, az Alaptörvény vonatkozó rendelkezése és az ahhoz kapcsolódó alkotmánybírósági gyakorlat alapján nem jelenti a jogorvoslathoz való jog sérelmét az, ha a jogalkotónak a saját mérlegelése alapján meghozott döntése következtében a jogszabályok meghatározott ügytípusokban és meghatározott esetekben – a jelen esetben a Pp. XL. fejezetében meghatározott végrehajtási perekben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta – nem biztosítanak lehetőséget a rendes jogorvoslati lehetőségeken túlmenően rendkívüli jogorvoslati lehetőség igénybevételére is.
- [30] Ezen nem változtat az sem, hogy az indítványozók véleménye szerint a jogalkotó fenti döntésének feltehetően az volt az oka, hogy ezen keresztül is az adósok (fogyasztók) érdekeit védje a – jelen üggyől eltérően rendszerint a bankok által kezdeményezett – végrehajtás megszüntetése esetén, ne pedig a bankokét; illetve, hogy az ügyükhöz hasonló „fordított” esetekkel a jogalkotó valószínűleg nem is számolt a szabály megalkotása során. Ez az indítványbeli hivatkozás nem csak alkotmányjogi érveléssel nem kellően alátámasztott, de figyelmen kívül hagyja azt a körülményt is, hogy a Pp. érintett rendelkezésében rögzített XL. Fejezetben érintett „végrehajtási perek” megjelölés a végrehajtás megszüntetése (és korlátozása) iránt indítható pereknél bővebb kategóriát jelöl [azon kívül ugyanis a Pp. 526. §-ának fogalom meghatározása értelmében végrehajtási per alatt a végrehajtási igénypert, a foglalás túrése iránt indított pert, a követelés behajtása iránt indított pert és a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódás engedélyezése iránt indított pert is érteni kell]; mint ahogyan azt is, hogy az ezekben született egybehangzó bírói döntések esetén a felülvizsgálat igénybevételének lehetősége attól függetlenül kizárt, hogy az adott végrehajtási pert ki indította kivel szemben, illetve, hogy az egybevágó első és másodfokú ítélet melyik peres fél számára kedvező tartalommal született meg. Ezek a szabályozásbeli sajátosságok egyébként sem támasztják alá az indítványozók által a fogyasztók védelmével kapcsolatban felhozott fenti érvelést, így azok alapján abban az esetben sem merülhetett volna fel – sem az Abtv. 27. §-a, sem pedig az eredeti, 26. § (1) bekezdése szerinti panaszelem elbírálhatósága esetén sem – alaptörvény-ellenesség

megállapításának lehetősége, ha a XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmének vizsgálata nem lenne fogalmilag már amiatt kizárt, hogy a sérelmezett Pp. rendelkezés rendkívüli jogorvoslati lehetőségre vonatkozik.

- [31] Összefoglalva: az indítvány befogadhatósága esetén sem lett volna megállapítható olyan körülmény, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetett volna értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát megalapozhatta volna.
- [32] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *d)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2804/2021.

